

उत्कृष्ट कृषक सम्मान कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८२

१. प्रस्तावना: शुक्लागण्डकी नगरपालिकामा कृषि पेशालाई सम्मानित तथा व्यवसायिक बनाउन र कृषकहरुलाई परम्परागत कृषिको रुपान्तरण र आधुनिकिकरण गर्न प्रोत्साहित गरी यूवाहरुलाई कृषि क्षेत्रमा आकर्षित गर्न तथा उत्कृष्ट कृषक सम्मान कार्यक्रमलाई पारदर्शी, जवाफदेही, व्यवस्थित र प्रभावकारी ढंगले सञ्चालन गर्न वाञ्छनीय भएकाले, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी शुक्लागण्डकी नगर कार्यपालिकाले देहायको कार्यविधि जारी गरेको छ ।

२. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

क) यो कार्यविधिको नाम “उत्कृष्ट कृषक सम्मान कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८२” रहेको छ ।

ख) यो कार्यविधि शुक्लागण्डकी नगरकार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएपछि प्रारम्भ हुनेछ ।

३. कार्यक्रम संचालनको उद्देश्यहरु:

यस कार्यक्रमका उद्देश्यहरु देहाय बमोजिम रहेको छन् ।

(क) कृषकको योगदानलाई सम्मान गर्ने ।

(ख) कृषि पेशालाई समाजको आकर्षक एवं सम्मानित पेशाको रुपमा स्थापित गर्न सहयोग पुर्याउने ।

(ग) कृषकहरुको मनोबल उच्च राख्न सहयोग पुर्याउने ।

(घ) कृषक समुदायमा स्वस्थ प्रतिस्पर्धाको भावना विकास गरी कृषि पेशालाई व्यवसायिक बनाउन सहयोग पुर्याउने ।

(ङ) शिक्षित युवालाई कृषि पेशा तर्फ आकर्षित गरी नविन प्रविधि अनुशरण गर्न उत्प्रेरीत गर्ने ।

४. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

क) “प्रमुख” भन्नाले शुक्लागण्डकी नगर कार्यपालिकाको नगर प्रमुख सम्झनु पर्छ ।

ख) “उप-प्रमुख” भन्नाले शुक्लागण्डकी नगर कार्यपालिकाको नगर उप-प्रमुख सम्झनु पर्छ ।

ग) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले शुक्लागण्डकी नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्छ ।

घ) “नगरपालिका” भन्नाले शुक्लागण्डकी नगरपालिका सम्झनु पर्छ ।

ङ) “कार्यविधि” भन्नाले “उत्कृष्ट कृषक सम्मान कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८२” सम्झनु पर्छ ।

च) “कार्यक्रम” भन्नाले उत्कृष्ट कृषक सम्मान कार्यक्रम सम्झनु पर्छ ।

छ) “समिति” भन्नाले उत्कृष्ट कृषक सम्मान समिति सम्झनु पर्छ ।

ज) “कृषक” भन्नाले नगरपालिका भित्र कृषि तथा पशुपंछी पालन गर्ने उद्देश्यले कृषि फर्म/समूह/सहकारीमा आबद्ध किसानहरुलाई सम्झनु पर्छ ।

झ) “कृषि फर्म” भन्नाले स्थानीय तहमा दर्ता/सुचिकृत भई कृषि तथा पशुपंछी पालनमा काम गर्ने व्यक्तिगत अथवा सामुहिक फर्मलाई सम्झनु पर्छ ।

ज) “कृषक समूह” भन्नाले स्थानीय तहमा दर्ता भई कृषि तथा पशुपंछी पालनमा काम गर्ने किसानहरुको समुहलाई सम्झनु पर्छ ।

ट) “कृषि सहकारी” भन्नाले सहकारी ऐन अन्तरगत स्थानीय तहमा दर्ता भई कृषि तथा पशुपंक्षी व्यवसाय गर्ने उद्देश्य राखी दर्ता भएको सहकारी संस्थालाई सम्झनु पर्छ ।

५. कार्यक्रममा समावेश हुने कृषि तथा पशुजन्य वस्तुहरु:

क) नगरपालिकाले आफ्नो स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही कृषि तर्फबाट ५ वटा बाली (खाद्यान्न बाली, मसला बाली, तेलहन बाली, फलफुल तथा तरकारी बाली र मौरी पालन) र पशुपंक्षी तर्फ ५ वटा (गाई/भैसी पालन, बाख्रापालन, पंक्षीपालन, बंगुर/सुंगुरपालन, माछापालन) गरी एक आ.व. मा जम्मा १० वटा कृषि तथा पशुजन्य वस्तुहरु समावेश गराउन सकिनेछ ।

ख) एउटै व्यवसायीक कृषकले बाली तथा पशुपंक्षी पालन गरी दुइवटै क्षेत्रमा उत्कृष्ट देखीएमा वा विभिन्न बाली र पशुपंक्षी पालनमा उत्कृष्ट देखीएमा बालीहरुको आम्दानीको आधारमा उच्चतम आम्दानी दिने कुनै एउटा बाली लाई मात्र समितिले छनौट गर्नुपर्नेछ ।

ग) कृषि तथा पशुजन्य वस्तुहरु नदोहरीने गरी समितिले उत्कृष्ट र सर्वोत्कृष्ट छनौट गर्नुपर्नेछ ।

६. उत्कृष्ट कृषक छनौट विधि: यस कार्यक्रम अन्तर्गत उत्कृष्ट कृषकको छनौट देहाय बमोजिमको विधि अनुसार हुनेछ ।

क) यस कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागी नगरपालीकाले बढीमा ३० दिन समयावधि दिई **अनुसूची २** बमोजिमको ढाँचामा सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी कार्यक्रममा सहभागी हुन इच्छुक नगरपालिकामा दर्ता भएका व्यक्तिगत कृषि फर्म/समूह/सहकारीहरुको आवेदन माग गर्नुपर्नेछ ।

ख) सूचनामा उल्लेखित म्याद भित्र सहभागी हुन इच्छुक कृषकहरुले **अनुसूची- ३ र अनुसूची- ४** बमोजिमको ढाँचामा नगरपालीकामा निवेदन र व्यक्तिगत विवरण पेश गर्नुपर्नेछ ।

७. उत्कृष्ट कृषक छनौट समिति: समिति नगर प्रमुखको संयोजकत्वमा ९ सदस्यीय हुनेछ ।

१) नगर प्रमुख		संयोजक
२) नगर उप- प्रमुख		सदस्य
३) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		सदस्य
४) आर्थिक विकास समिति संयोजक		सदस्य
५) समितिले मनोनयन गरेका कृषि र पशु क्षेत्रका	१/१ जना बिज्ञ	सदस्य
६) पशु विकास शाखा प्रमुख		सदस्य
७) कृषि विकास शाखा प्रमुख		सदस्य
८) आर्थिक विकास शाखा प्रमुख		सदस्य सचिव
८. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:		

क) म्याद भित्र नगरपालिकामा आएका निवेदनलाई मात्र मान्यता दिने ।

ख) उक्त निवेदनहरु मध्ये बाट अनुसूची-१ मा भएका बाली तथा पशुपंक्षी लाई आधार मानेर अनुसूची ५ को मुल्याङ्कनको आधारमा समितिले कृषि तर्फबाट १ सर्वोत्कृष्ट तथा ३ जना उत्कृष्ट र पशुपंक्षी तर्फ १ सर्वोत्कृष्ट तथा ३ जना उत्कृष्ट व्यक्तिगत कृषि फर्म/समूह/सहकारी छनौट गर्नुपर्ने ।

ग) छनौट भएका कृषकहरु सम्बन्धी कुनै असन्तुष्ट पक्षले उजुर गरेमा त्यसको अन्तिम निर्णय नगर कार्यपालिकाले तथ्यगत निर्णय गर्नेछ ।

९. आर्थिक पक्ष:

क) सर्वोत्कृष्ट कृषि फर्म/समूह/सहकारीलाई रु १०,००० प्रदान गरिनेछ ।

ख) प्रत्येक उत्कृष्ट कृषि फर्म/समूह/सहकारीलाई जनहि रु ५,००० प्रदान गरिनेछ ।

ग) कार्यक्रम व्यवस्थापन तथा प्रशासनिक खर्च (खाजा, बैठक संचालन, अनुगमान, प्रमाणपत्र, ब्यानर, दोस्ल्ला, फ्रेम, माला) लगायतमा खर्च गरिनेछ ।

१०. बाधा अड्काउ फुकाउने: यस कार्यविधि कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अड्काउ परे नगर कार्यपालिकाको निर्णय गरी फुकाउन सक्नेछ ।

११. परीमार्जन तथा संसोधन: कार्यविधिलाई आवश्यकता अनुसार नगर कार्यपालिकाले परिमार्जन तथा संसोधन गर्न सक्नेछ ।

अनुसूची १

उत्कृष्ट कृषक सम्मान कार्यक्रममा सहभागिताका लागि न्यूनतम मापदण्ड (तल तालिकामा उल्लेख भएको मध्ये कुनै एक खेती वा पशुपन्धीपालन भए पनि हुने)

क्र.सं.	बालीको नाम	क्षेत्रफल/संख्या (न्यूनतम) व्यक्तिगत कृषि फर्मको हकमा	क्षेत्रफल/संख्या (न्यूनतम) समूह/सहकारीको हकमा	कैफियत
१	खाद्यान्न बाली	५ रोपनी	५० रोपनी	मकै, चैते धान
२	तेलहन बाली	३ रोपनी	५० रोपनी	तोरी
३	तरकारी फलफुल बाली	३ रोपनी	२० रोपनी	गोलभेडा, आलु, लिचि,

				सुन्तला कागती
४	मसला बाली	३ रोपनी	२० रोपनी	अदुवा, बेसार
५	मौरी पालन	१० गोला सहित घर	१५० गोला सहित घर	
६	गाई/भैंसी पालन	१० माउ गाई/भैंसी	१००माउ गाई/भैंसी	
७	बाख्रा पालन	२० माउ बाख्रा	३०० माउ बाख्रा	
८	पंक्षी पालन			
८ क	स्थानीय	५० माँउ	५०० माँउ	
८ ख	कोइलर/ गीरीराज	५००	५०००	
८ ग	लेयर/बोइलर	२५००	१००००	
९	बंगुर/सुंगुर पालन	१० माउ बंगुर/सुंगुर	५० माउ बंगुर/सुंगुर	
१०	माछापालन	५ रोपनी	३० रोपनी	

माथि उल्लेखित अनुसूची अनुसार बाली तथा पशुपंक्षी पालन गरेका कृषि फर्म/समूह/सहकारीहरु मध्ये जम्मा ८ वटा कृषि फर्म लाई छनौट गरी सर्वोत्कृष्ट र उत्कृष्ट सम्मान कार्यक्रम संचालन गरीनेछ ।

अनुसूची- २

सूचना प्रकाशनको ढाँचा

उत्कृष्ट कृषक सम्मान कार्यक्रममा सहभागि हुने सम्बन्धी सूचना।

प्रथम पटक प्रकाशन गरिएको

मिति:

शुक्लागण्डकी नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, दुलेगौडा , तनहुँको आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को स्वीकृत “उत्कृष्ट कृषक सम्मान कार्यक्रम”मा समावेश हुन ईच्छुक कृषि फर्म/कृषक समूह/कृषि सहकारीहरुले यो सूचना प्रकाशन भएको मितिले १५ दिन भित्र नगरपालिकामा तपसिल बमोजीमका कागजात सहित निवेदन पेश गर्न यो सूचना प्रकाशन गरिएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

आवश्यक कागजातहरु:

१. अनुसूची-३ बमोजिमको निवेदन

२. अनुसूची-४ बमोजिमको व्यक्तिगत विवरण
३. वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र
४. कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
५. नगरपालिकामा व्यवसाय नविकरण /सूचिकृत भएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
६. कृषि फर्म/समूह/सहकारी दर्ता तथा नविकरणको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि

.....

प्रशासकीय अधिकृत

प्रमुख

अनुसूची- ३

उत्कृष्ट कृषक सम्मान कार्यक्रममा भाग लिने कृषकले पेश गर्नुपर्ने निवेदनको ढाँचा

मिति:

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,

शुक्लागण्डकी नगरपालिका

दुलेगौडा, तनहुँ।

बिषय: उत्कृष्ट कृषक सम्मान कार्यक्रममा सहभागी हुन पाउँ ।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा तहाँ कार्यालयको मिति गते प्रकाशन गरिएको सूचना अनुसार उत्कृष्ट कृषक सम्मान प्रतियोगितामा मलाई सहभागी हुन इच्छा भएकोले “**उत्कृष्ट कृषक सम्मान कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि**” को अनुसूची ४ अनुसार मेरो विवरण सहितको निवेदन फारम

दर्ता गरी दिनुहुन अनुरोध गर्दछु। यसमा मैले पेश गरेको संलग्न विवरण ठीक छ, झुट्टा ठहरिए कानून बमोजिम सहुला बुझाउला।

निवेदक

कृषि फर्म/कृषक समूह/कृषि सहकारीको नाम:-

ठेगाना:

मोवाइल नं:

ईमेल:-

दस्तखत:

संस्थाको छाप:-

अनुसूची- ४

उत्कृष्ट कृषक सम्मानको लागि कृषि फर्म/कृषक समूह/कृषि सहकारीले पेश गर्नुपर्ने विवरणको ढाँचा

१. कार्यक्रममा सहभागी हुने कृषि फर्म/कृषक समूह/कृषि सहकारीको नाम:
२. सञ्चालकको नागरीकता नं:
३. फर्म दर्ता नं:
४. दर्ता भएको निकाय:
५. कृषि फर्म/कृषक समूह/कृषि सहकारीको आम्दानीको आधारमा क्रमगत रुपमा मुख्य ३ बाली/पशुपंक्षी पालन:
 - क)
 - ख)

घ) अन्य

क्र.स.	विवरण	बिगत ३ वर्षको तथ्याङ्क			
		इकाई	परीमाण	परीमाण	परीमाण
१	कृषि फर्म/कृषक समूह/कृषि सहकारी संग भएको जग्गाको विवरण				
क	कुल जग्गाको क्षेत्रफल (ठेक्का लिएको जग्गा समेत)				
ख	कुल खेती गरिएको क्षेत्रफल				
ग	पशुपालनको लागि प्रयोग गरेको जग्गाको क्षेत्रफल				
घ	सिंचित जग्गाको क्षेत्रफल				
२	सिंचाईको श्रोत				
क	कूला				
ख	वोरिङ्ग				
ग	इनार				
३	कृषि यन्त्र उपकरणहरुको विवरण तथा अवस्था				

[illegible]

ग	बेमौसमी तरकारी									
४	आलु									
५	मसला बाली									
६	फलफुल बाली									
क	आँप									
ख	लचि									
ग	केरा									
घ	कागती									
ङ	सुन्तला									
६	कफि									
७	च्याउ खेती (पोका को सँख्या)									
८	मौरीपाल न (गोला को सँख्या र मह उत्पादन के. जीमा)									

नोट:

- १ टन - १००० के.जी
- १ हेक्टर (हे.) - २० रोपनी - १०,००० बर्ग मिटर

८. पशु पन्ध्रीपालन तथा उत्पादन विवरण

[illegible]

२	बाख्रा पालन									
३	बंगुर/सुंगु र पालन									
४	पंक्षी पालन									
५	माछा पालन									
६	घाँस खेती (हे. र टन)									
७	दुध उत्पादन									
८	मासु उत्पादन									
९	अण्डा उत्पादन									

९. सेवा तथा संस्थागत पहुँच सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	सेवा तथा संस्थागत पहुँच	बिगत ३ वर्षको तथ्याङ्क		
		विवरण	विवरण	विवरण
१	कृषि ऋण श्रोत एवं परीमाण रकम रु			
२	बालि तथा पशुधन बीमा कार्यक्रममा पहुँच			
३	कार्यक्रम/आयोजनाबाट अनुदान प्राप्ती रकम			
४	प्राविधिकसँगको सम्पर्क स्थिती (प्राविधिक सेवा लिएको निकाय)			

१०. कृषि पेशमा संलग्न कामदारहरुको विवरण

[illegible]

४	प्रशोधन तथा बजारीकार ण कार्यमा									
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

११. कृषि व्यवसायमा लगानी स्थिती

क्र.स.	सेवा तथा संस्थागत पहुँच	बिगत ३ वर्षको तथ्याङ्क		
		रकम रु.	रकम रु.	रकम रु.
१	जम्मा खेती खर्च प्रति रोपनी			
२	जम्मा पशु पालन खर्च प्रति रोपनी			
३	जम्मा पन्छी पालन खर्च			
४	जम्मा कृषि औजार उपकारण खरिद खर्च			
५	अन्य खर्च			
कुल जम्मा खर्च				

१२. कृषि व्यवसायमा भएको लगानीको श्रोत:

क्र.स.	लगानीको श्रोत	बिगत ३ वर्षको तथ्याङ्क		
		रकम रु.	रकम रु.	रकम रु.
१	आफ्नो लगानी			
२	बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट लिएको ऋण रकम			
३	समूह/सहकारीबाट लिएको ऋण रकम			
४	साहु/छिमेकीबाट लिएको ऋण रकम			
५	अन्य			
जम्मा				

१३. कृषि पेशबाट बार्षिक पारिवारिक आम्दानी स्थिती

क्र.स.	सेवा तथा संस्थागत पहुँच	बिगत ३ वर्षको तथ्याङ्क		
		रकम रु.	रकम रु.	रकम रु.
१	खेती कार्यबाट			
२	पशु पालनबाट			

३	पन्छी पालनबाट			
४	कृषि उपजको बजारीकरणबाट			
५	कृषि पेश अन्तर्गत पर्ने अन्य कुनै माध्यमबाट			
कुल जम्मा अम्दानी				

१४. निम्न विषयमा सहभागी कृषक दक्षता:

क्र.स.	क्षेत्र	दक्षता
१	प्रविधि उपयोग तथा अनुसरण (भएको/नभएको)	
२	श्रोत साधनको अधिकतम सदुपयोग (गरेको/नगरेको)	
३	प्रविधि विस्तारमा योगदान (भएको/नभएको)	
४	रोग किरा नियन्त्रण प्रविधिको उपयोग (भएको/नभएको)	
५	भकारो एवं गोठ सुधार (गरेको/नगरेको)	
६	उत्पादन लागत तथा प्रतिफल सम्बन्धी रेकर्ड व्यवस्थापन (गरेको/नगरेको)	
७	बैदेशीक रोजगारी बाट फिर्ता भई कार्य (गरेको/नगरेको)	
८	कुनै किसिमको सम्मान एवं प्रशंसा पत्र पाएको (पाएको/नपाएको)	
९	समूह, समिति, सहकारीका सदस्य (भएको/नभएको)	
१०	स्थानीय स्तरमा आफ्नो अनुभवको आदन प्रदान (गरेको/नगरेको)	

१५. नयाँ प्रविधि उपयोग तथा विकासको विवरण

१६. कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धनका भावी योजना (कुनै भएमा)

१७. कृषकको सफलताको कथा (बढीमा १०० शब्दमा)

अनुसूची- ५

उत्कृष्ट कृषक सम्मानको लागि कृषकले पेश गरेको निवेदनफारमको मूल्याङ्कनका आधारहरु:

क्र.स.	निवेदन फारम मूल्याङ्कन मापदण्ड	पूर्णाङ्क अंक	प्राप्ताङ्क अंक
१	श्रोत साधनको स्थिती एवं सदुपयोग	१०	
२	उत्पादन स्थिती/उत्पादकत्व	१०	
३	सेवा तथा संस्थागत पहुँच	१५	
४	रोजगरी सिर्जनाको स्थिती	१०	

५	कृषि व्यवसायमा गरेको आर्थिक लगानीको स्थिती	१५	
६	कृषि व्यवसायबाट प्राप्त आम्दानी एवं प्रतिफल स्थिती	१५	
७	प्राविधिक ज्ञान सीप बारे जानकारी एवं प्रयोग स्थिती	१०	
८	कृषि व्यवसायको दिगोपना स्थिती	१०	
९	सिर्जनात्मक कार्य गरेको	५	

१. श्रोत साधनको स्थिती एवं सदुपयोग (१०)

- अनुसूची १ मा उल्लेखीत न्यूनतम क्षेत्रफललाई- ६ अंक
- न्यूनतम क्षेत्रफलमा थप ५०-१००% सम्मको क्षेत्रफललाई- ८ अंक
- न्यूनतम क्षेत्रफलमा थप १००% भन्दा माथीको क्षेत्रफललाई - १० अंक

२. उत्पादन स्थिती/उत्पादकत्व (१०)

- कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, सिंहदरबारद्वारा प्रकाशीत पछिल्लो तथ्याङ्क अनुसारको राष्ट्रिय औषत उत्पादकत्वलाई- ६ अंक
- कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, सिंहदरबारद्वारा प्रकाशीत पछिल्लो तथ्याङ्क अनुसारको राष्ट्रिय औषत उत्पादकत्वमा थप ५०-१००% सम्मको उत्पादकत्वलाई- ८ अंक
- कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, सिंहदरबारद्वारा प्रकाशीत पछिल्लो तथ्याङ्क अनुसारको राष्ट्रिय औषत उत्पादकत्वमा थप १००% भन्दा माथीको उत्पादकत्वलाई- १० अंक

३. सेवा तथा संस्थागत पहुँच (१५)

- कृषि ऋण लिएको- २ अंक
- बालि तथा पशुधन बीमा गरेको- ४ अंक
- पछिल्लो ३ वर्षमा कार्यक्रम/आयोजनाबाट अनुदान प्राप्ति नगरेको- ३ अंक
- प्राविधिक सेवा लिएको- २ अंक
- कर चुक्ता गरेको- २ अंक
- लेखापालन गरेको- १ अंक
- लेखापरीक्षण गरेको- १ अंक

४. रोजगारी सिर्जनाको स्थिती (१०)

- स्वयंम रोजगारी मात्र- ६ अंक
- कम्तीमा ६ महिना रोजगारी पाएका ५ जना सम्मका वाह्य रोजगारी- ८ अंक
- कम्तीमा ६ महिना रोजगारी पाएका ५ जना भन्दा बढी वाह्य रोजगारी- १० अंक

५. कृषि व्यवसायमा गरेको आर्थिक लगानीको स्थिती (१५)

- ३ लाख सम्मको लगानीलाई- ६ अंक
- ३ देखी माथी ५ लाख सम्मको लगानीलाई- ८ अंक
- ५ देखी माथी १० लाख सम्मको लगानीलाई- १२ अंक

- १० लाख भन्दा माथीको लगानीलाई- १५ अंक
६. कृषि व्यवसायबाट प्राप्त आम्दानी एवं प्रतिफल स्थिती (१५)
- ५ लाख सम्मको वार्षिक आम्दानीलाई- ८ अंक
 - ५ देखी माथी १० लाख सम्मको वार्षिक आम्दानीलाई- १२ अंक
 - १० लाख भन्दा माथीको वार्षिक आम्दानीलाई- १५ अंक
७. प्राविधिक ज्ञान सीप बारे जानकारी एवं प्रयोग स्थिती (१०)
- प्रविधि उपयोग तथा अनुसरण भएको- १ अंक
 - श्रोत साधनको अधिकतम सदुपयोग गरेको- १ अंक
 - प्रविधि विस्तारमा योगदान भएको- १ अंक
 - रोग किरा नियन्त्रण प्रविधिको उपयोग भएको- १ अंक
 - भकारी एवं गोठ सुधार गरेको- १ अंक
 - उत्पादन लागत तथा प्रतिफल सम्बन्धी रेकर्ड व्यवस्थापन गरेको - १ अंक
 - बैदेशीक रोजगारी बाट फिर्ता भई कार्य गरेको - १ अंक
 - कुनै किसिमको सम्मान एवं प्रशंसा पत्र पाएको - १ अंक
 - समूह, समिति, सहकारीका सदस्य भएको - १ अंक
 - स्थानीय स्तरमा आफ्नो अनुभवको आदन प्रदान गरेको - १ अंक
८. कृषि व्यवसायको दिगोपना स्थिती (१०)
- ३ वर्षको आयको प्रवृत्ति- ४ अंक
 - ३ वर्षको लगानीको प्रवृत्ति- ३ अंक
 - ३ वर्षको बजार तथा प्रविधिको प्रयोग- ३ अंक
९. सिर्जनात्मक कार्य गरेको (५)
- प्रविधि प्रयोगमा - १ अंक
 - नवप्रवर्द्धन - १ अंक
 - उद्यमशीलतामा - १ अंक
 - सीप हस्तान्तरणमा- १ अंक
 - बजारीकरणमा - १ अंक